

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Іб «Авіаційний транспорт»
галузі знань І «Транспорт та послуги»

КАІ ОП Б ІД98802– 02 – 2026

Освітньо-професійна програма
затверджена Вченою радою КАІ
Протокол № __ від _____ 2026 р.
Вводиться в дію наказом президента КАІ
від ____ 2026 р. № _____/од

Президент

Ксенія СЕМЕНОВА

КИЇВ

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 2 з 26	

Враховано Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень,
галузь знань 27 «Транспорт»,
спеціальність 272 «Авіаційний транспорт».

Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України
від 18.11.2020 р. № 1436.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою КАІ
Протокол № __ від __ _____ 2026 р.
Голова НМР КАІ, проректор
з навчальної роботи та якості освіти
Лариса ШАУЛЬСЬКА

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою аеронавігаційних систем
Протокол № __ від __ _____ 2026 р.
Завідувач кафедри АНС
Віталій ЛАРІН

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету аеронавігації,
електроніки та телекомунікацій
Протокол № __ від __ _____ 2026 р.
Голова Вченої ради факультету
Роман ОДАРЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою факультету
аеронавігації, електроніки та телекомунікацій
Протокол № __ від __ _____ 2026 р.
Голова Студентської ради факультету

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю J6 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 3 з 26	

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою освітньо-професійної програми (спеціальності J6 «Авіаційний транспорт»), рік вступу – 2026-й та наступні до нової редакції освітньої програми) у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Олексій СУШИЧ

кандидат технічних наук, доцент, доцент
кафедри аеронавігаційних систем

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Віталій ЛАРІН

доктор технічних наук, професор, завідувач
кафедри аеронавігаційних систем

Юлія АВЕРЬЯНОВА

доктор технічних наук, професор, професор
кафедри аеронавігаційних систем

Олександр ЛУППО

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри аеронавігаційних систем

Геннадій АРГУНОВ

старший викладач кафедри аеронавігаційних
систем

Валерія Дальничук

здобувачка вищої освіти за освітньою
програмою, група Б-272-22-1-ДР

ЗОВНІШНІЙ СТЕЙКГОЛДЕР

Денис ВАСИЛЬЄВ

*кандидат технічних наук, заступник
начальника навчально-сертифікаційного
центру УКРАЕРОПУХУ*

Рецензії-відгуки зовнішнього стейкхолдера (додаються).

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. Профіль освітньо-професійної програми

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Київський авіаційний інститут». Факультет аеронавігації, електроніки та телекомунікацій Кафедра аеронавігаційних систем
1.2.	Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітній ступінь бакалавра. Освітня кваліфікація: Бакалавр авіаційного транспорту
1.3.	Офіційна назва освітньо-професійної програми	Обслуговування повітряного руху
1.4.	Тип диплому, обсяг освітньо-професійної програми, форми здобуття освіти та розрахункові строки виконання освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС. Очна (денна), заочна форми здобуття освіти. Розрахункові строки виконання освітньої програми: – 4 роки (денна форма здобуття освіти); – 4 роки (заочна форма здобуття освіти)
1.5.	Акредитаційна інституція	Міністерство освіти і науки України, рішення Акредитаційної комісії НД-ІІ № 1185109 від «29» травня 2017р.
1.6.	Період акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 11019281, дійсний до 01.07.2027
1.7.	Цикл/рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК України), перший цикл Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA), 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL).
1.8.	Передумови (вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою)	Вступ на навчання на освітньо-професійну програму обсягом 240 кредитів ЄКТС здійснюється на базі повної загальної середньої освіти. На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 5 з 26	

		освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Умови вступу регулюються Правилами прийому до КАІ.
1.9.	Мови викладання	Українська, англійська
1.10.	Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kai.edu.ua
Розділ 2. Мета (цілі) освітньо-професійної програми		
2.1.	Мета освітньої програми полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців з обслуговування повітряного руху, які володіють практичними навичками, сучасними технологічними знаннями та управлінськими компетенціями для забезпечення безпеки і сталого розвитку авіаційної галузі відповідно до національних та міжнародних стандартів.	
Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми		
3.1	Предметна область (Об'єкт діяльності, теоретичний зміст)	<p>Об'єкт: етапи життєвого циклу об'єктів авіаційного транспорту та пов'язані з ними процеси.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми функціонування авіаційного транспорту, зокрема в процесі обслуговування та організації повітряного руху.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи розробки, виробництва, експлуатації, технічного обслуговування та ремонту об'єктів авіаційного транспорту</p> <p>Методи, методики та технології: методи експериментального і теоретичного дослідження об'єктів і процесів на авіаційному транспорті.</p> <p>Інструменти та обладнання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пристрої та прилади для здійснення вимірювання фізичних величин та параметрів з метою отримання характеристик об'єктів авіаційного транспорту; - натурні зразки або макети об'єктів авіаційного транспорту, диспетчерські тренажери; - нормативно-технічна документація та об'єкти авіаційного транспорту; - спеціалізоване програмне забезпечення.

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 6 з 26	

3.2.	Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітня програма має професійну (прикладну) орієнтацію. Базується на знаннях та практичних навичках з обслуговування та організації повітряного руху
3.3.	Основний фокус освітньо-професійної програми	Підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері обслуговування повітряного руху за спеціальністю «Авіаційний транспорт», орієнтована на забезпечення безпечного, економічного та регулярного повітряного руху. Ключові слова: авіаційний транспорт, обслуговування повітряного руху, безпека польотів, повітряний простір, повітряний рух.
3.4.	Особливості освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма передбачає глибоку професійну підготовку та практичну реалізацію в галузі обслуговування та організації повітряного руху. Програма підготовки узгоджена з Державною авіаційною службою України та отриманий сертифікат на здійснення підготовки фахівців з організації та обслуговування повітряного руху.

Розділ 4. Можливості працевлаштування та подальшого навчання випускників

4.1.	Можливості працевлаштування	Працевлаштування випускників на підприємствах та у підрозділах державної і цивільної авіації, що вимагають спеціальної авіаційної освіти, зокрема в диспетчерських службах, пунктах передпольотного інформаційного обслуговування, координаційних центрах пошуку та рятування, а також у підрозділах, які забезпечують організацію, контроль і безпеку повітряного руху. Сфера діяльності охоплює експлуатацію та управління авіаційною інфраструктурою, забезпечення безпеки польотів, координацію повітряного простору та підтримку регулярності авіаперевезень.
4.2.	Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.

Розділ 5. Викладання та оцінювання

5.1.	Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)	Методики навчання включають студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторні та дослідницькі роботи, виконання проєктів, а також підготовку до атестаційних екзаменів із застосуванням інтерактивних технологій.
------	--	--

		<p>Інструменти та обладнання:</p> <ul style="list-style-type: none">– симулятори диспетчерського обслуговування повітряного руху для відпрацювання навичок прийняття рішень у реалістичних сценаріях без ризику для польотів;– програмне забезпечення для моделювання повітряного руху та аналізу траєкторій літаків;– тренажери з радіозв'язку та навігації, що імітують роботу сучасних радіоелектронних систем зв'язку, навігації та спостереження;– лабораторне обладнання та макети об'єктів авіаційного транспорту для практичних занять– нормативно-технічна документація, авіаційні регламенти та стандарти для ознайомлення з вимогами галузі;– електронні навчальні платформи та ресурси для організації самонавчання і дистанційного навчання;– засоби комунікації для відпрацювання професійного голосового і текстового обміну інформацією між диспетчерами та пілотами.
5.2.	Оцінювання	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КАІ, рейтингової системи оцінювання набутих студентом знань та вмінь, визначеної для кожної навчальної дисципліни її робочою програмою, інших нормативних документів.
Розділ 6. Програмні компетентності		
6.1.	Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у сфері авіаційного транспорту або у процесі подальшого навчання із застосуванням положень, теорій та методів природничих, технічних, інформаційних та соціально-економічних наук, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, зокрема в обслуговуванні та організації польотів пілотованих та безпілотних повітряних суден, що передбачає застосування навичок, вмінь, основ наукового аналізу та застосування сучасних технологій.
6.2.	Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>

		<p>ЗК5. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК7. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
6.3.	Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК1. Здатність дотримуватися у професійній діяльності вимог міжнародних та національних нормативно-правових документів в галузі авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту та їх систем.</p> <p>ФК2. Здатність аналізувати об'єкти авіаційного транспорту та їх складові, визначати вимоги до їх конструкції, параметрів та характеристик.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати експериментальні дослідження та вимірювання параметрів та характеристик об'єктів авіаційного транспорту, їх агрегатів, систем та елементів.</p> <p>ФК4. Здатність розробляти та впроваджувати технологічні процеси, технологічне устаткування і технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації при виробництві, експлуатації, ремонті та обслуговуванні об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів.</p> <p>ФК5. Здатність розробляти та впроваджувати у</p>

виробництво технологічні процеси будівництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем, оформлювати відповідну документацію, інструкції, правила та методики.

ФК6. Здатність розробляти з урахуванням безпечних умов використання, міцнісних, естетичних, ергономічних і економічних параметрів технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів авіаційного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.

ФК7. Здатність аналізувати технологічні процеси виробництва й ремонту об'єктів авіаційного транспорту.

ФК8. Здатність організовувати експлуатацію об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, з обґрунтуванням структури управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту.

ФК9. Здатність організовувати виробничу діяльність структурних підрозділів авіаційних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, цеху), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, включаючи обґрунтування технології виробничих процесів.

ФК10. Здатність застосовувати методи та засоби технічних вимірювань, технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи при технічному діагностуванні об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів.

ФК11. Здатність застосовувати сучасні програмні засоби для розробки проектно-конструкторської та технологічної документації зі створення, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів.

ФК12. Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем авіаційного транспорту, здійснювати діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів,

інструкцій та методик.

ФК13. Здатність аналізувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів з метою виявлення та усунення негативних чинників та підвищення ефективності виробничого процесу.

ФК14. Здатність організувати власну роботу, роботу підлеглих та підпорядкованих підрозділів відповідно до вимог охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки на об'єктах авіаційного транспорту при їх побудові, виробництві, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті.

ФК15. Здатність організувати та виконувати взаємодію між задіяними підрозділами та службами з експлуатації засобів авіаційного транспорту та наземного забезпечення польотів авіації відповідно до встановлених технічних регламентів.

ФК16. Здатність враховувати метеорологічні, кліматичні, сейсмічні та інші природні фактори при проектуванні, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті об'єктів авіаційного транспорту.

Додаткові фахові компетентності, пов'язані з особливостями освітньої програми:

ФК17. Здатність застосовувати сучасні аеронавігаційні карти, відповідно до їх призначення.

ФК18. Здатність здійснювати планування, координацію використання повітряного простору та контроль за його використанням.

ФК19. Здатність моделювати потенційно можливі варіанти нестандартних ситуацій в організації повітряного руху та обирати найбільш ефективні методи їх подолання.

ФК20. Здатність до застосування основних знань навігації, конструкції повітряних суден, обладнання та систем обслуговування повітряного руху, динаміки польоту для забезпечення безпеки повітряного руху.

ФК21. Здатність аналізувати, узагальнювати і систематизувати організаційні, технологічні, методичні та процедурні помилки персоналу з обслуговування повітряного руху.

<p>7.1. Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН1. Здійснювати професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах.</p> <p>ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН3. Застосовувати сучасні інформаційні технології, технічну літературу, бази даних, інші ресурси та сучасні програмні засоби для розв’язання спеціалізованих складних задач авіаційного транспорту.</p> <p>ПРН4. Використовувати принципи формування трудових ресурсів, виявляти резерви та забезпечувати ефективність праці співробітників авіаційного транспорту.</p> <p>ПРН5. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.</p> <p>ПРН6. Аналізувати і обґрунтовувати соціальну значущість професійної діяльності для сталого розвитку країни.</p> <p>ПРН7. Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПРН8. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПРН9. Аналізувати основні історичні етапи розвитку предметної області спеціальності.</p> <p>ПРН10. Знати основні положення нормативно-правових та законодавчих актів України у сфері авіаційного транспорту, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів.</p> <p>ПРН11. Аналізувати побудову і функціонування об’єктів авіаційного транспорту, їх систем, елементів, фактори, що впливають на їхні характеристики та параметри.</p> <p>ПРН12. Визначати параметри об’єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів шляхом проведення вимірювального експерименту з оцінкою його результатів.</p> <p>ПРН13. Знати основні технологічні операції, технологічне устаткування, технологічне оснащення, засоби автоматизації та механізації що використовуються в експлуатації, ремонті та обслуговуванні об’єктів авіаційного транспорту,</p>
---	--

їх систем та елементів.

ПРН14. Розробляти і впроваджувати у виробництво документацію щодо технологічних процесів будівництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та інших інструктивних вказівок, правил та методик.

ПРН15. Знати особливості та вміти розробляти технічні завдання і технічні умови на проектування об'єктів авіаційного транспорту, його систем та окремих елементів; складати плани розміщення устаткування, технічного оснащення та організації робочих місць, розраховувати завантаження устаткування та показники якості продукції.

ПРН16. Виконувати розрахунок основних характеристик та параметрів технологічних процесів виробництва й ремонту об'єктів авіаційного транспорту.

ПРН17. Розуміти і вдосконалювати структуру управління експлуатацією, технічного обслуговування та ремонту об'єктів авіаційного транспорту, його систем та окремих елементів.

ПРН18. Знати призначення, специфіку та вміти аналізувати роботу структурних підрозділів авіаційних підприємств та заводів, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, цеху), щодо виробництва, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів.

ПРН19. Здійснювати технічне діагностування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів, використовуючи ефективні засоби, відповідні технічні регламенти, стандарти та інші нормативні документи.

ПРН20. Розробляти проектно-конструкторську та технологічну документацію зі створення, експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів авіаційного транспорту, їх систем та елементів використовуючи спеціалізовані сучасні програмні засоби.

ПРН21. Знати та розраховувати основні показники звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) підприємства під час експлуатації та ремонту об'єктів та систем авіаційного транспорту.

ПРН22. Розрахувати техніко-економічні та експлуатаційні показники об'єктів авіаційного

транспорту, їх систем та елементів.

ПРН23. Знати основні вимоги охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічного режиму при здійсненні професійної діяльності.

ПРН24. Вміти організовувати взаємодію між службами та підрозділами з експлуатації повітряних суден та наземного забезпечення польотів авіації в процесі виробничо-технологічної діяльності об'єктів авіаційного транспорту, приймати в ній безпосередню участь.

ПРН25. Знати необхідні положення авіаційної метеорології та транспортної географії, вміти їх використовувати при проектуванні, експлуатації, технічному обслуговуванні та ремонті об'єктів авіаційного транспорту.

Додаткові програмні результати навчання, пов'язані з особливостями освітньої програми:

ПРН26. Використовувати знання про основні закони аеродинаміки та динаміки польоту для вирішення практичних задач, пов'язаних з забезпеченням безпеки польоту літальних апаратів та обслуговування повітряного руху.

ПРН27. Володіти методами виявлення та вирішення конфліктних ситуацій між повітряними суднами, забезпечення безпеки польотів повітряних суден.

ПРН28. Модернізувати, експлуатувати та реконфігурувати автоматизовані системи управління повітряним рухом, впроваджувати і експлуатувати новітні радіоелектронні системи зв'язку, навігації та спостереження.

ПРН29. Впроваджувати досягнення новітніх технологій у практику обслуговування та організації повітряного руху.

ПРН30. Усвідомлювати вплив мотивації, емоційного стану та фізіологічних факторів на поведінку операторів і диспетчерів повітряного руху для ефективного регулювання власного психологічного стану і забезпечення безпеки авіаційних операцій.

Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

8.1. Кадрове забезпечення

Освітні компоненти освітньої програми викладаються та забезпечуються науково-педагогічними та педагогічними працівниками,

		<p>кваліфікація та/або професійний досвід яких відповідає змісту зазначених навчальних дисциплін та інших освітніх компонентів освітньої програми. Ураховуються вимоги Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 (із змінами)).</p> <p>Реалізація освітньої програми передбачає можливість широкої залученості фахівців-практиків, які відповідають напрямку програми, зокрема фахівців Державного підприємства обслуговування повітряного руху України.</p>
8.2.	Матеріально-технічне забезпечення	<p>Використання в навчальному процесі диспетчерських тренажерів, апаратно-програмних комплексів приймання, запису та обробки даних супутникових навігаційних систем. Програмні продукти власної розробки для проведення лабораторних та практичних занять. Синтетичні засоби підготовки (диспетчерський тренажер) схвалений Державіаслужбою України для використання в навчальному процесі.</p> <p>Навчальні аудиторії забезпечені комп'ютерним та мультимедійним обладнанням.</p>
8.3.	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Забезпечення навчальною та навчально-методичною літературою здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки КАІ. Фахові періодичні видання професійного спрямування. Впровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками.</p> <p>Сучасні технології навчання: робота студентів у спеціалізованих лабораторіях, інтерактивні лекції, пошукова методика здобуття знань, дослідницька робота, комп'ютеризований тестовий контроль якості знань, тощо.</p> <p>Підключення до мережі INTERNET. Доступ до авіаційних правил України на сайті Державної авіаційної служби.</p>
Розділ 9. Академічна мобільність		
9.1.	Національна кредитна мобільність	НТУУ КПІ ім. Ігоря Сикорського.
9.2.	Міжнародна кредитна мобільність	Планується на основі двосторонніх договорів між КАІ та Університетом м. Чуньцинь (Китай), Авіаційним інститутом м. Бішкек (Киргизька республіка), Технічним університетом м. Кошице (Словаччина).
9.3.	Навчання іноземних здобувачів	Іноземці мають право на здобуття вищої освіти

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»

Шифр
документа

КАІ ОП Б ID68802– 02
– 2026

стор. 15 з 26

вищої освіти

нарівні з громадянами України, у тому числі, за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, фізичних (юридичних) осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між закладами вищої освіти про міжнародну академічну мобільність.
Усі особи, які здобувають вищу освіту у закладі вищої освіти, мають рівні права та обов'язки

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 16 з 26	

2. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
ОК 1.	Університетські студії	3,0	Диф. залік	1
ОК 2.	Основи авіації	3,0	Диф. залік	2
ОК 3.	Інтенсивний курс англійської мови	8,0	Диф. залік	1
			Екзамен	2
ОК 4.	Фахова англійська мова	8,0	Диф. залік	3
			Екзамен	4
ОК 5.	Історія, філософія та етика технічного прогресу: український дискурс	4,0	Диф. залік	2
ОК 6.	Академічна та публічна комунікація українською мовою	3,0	Диф. залік	1
ОК 7.	Вища математика	8,0	Диф. залік	1, 2
ОК 8.	Фізика	9,0	Диф. залік	1
			Екзамен	2
ОК 9.	Основи прикладних інженерних технологій	7,0	Екзамен	1
ОК 10.	Вступ до спеціальності	4,0	Екзамен	1
ОК 11.	Ланцюги навігаційної апаратури	3,0	Диф. залік	2
ОК 12.	Принципи польоту повітряних кораблів	3,5	Диф. залік	2
ОК 13.	Аеродроми	4,0	Екзамен	3
ОК 14.	Метеорологія	4,0	Екзамен	3
ОК 15.	Основи аеронавігації	6,0	Екзамен	3
ОК 16.	Авіаційне законодавство	4,0	Диф. залік	3
ОК 17.	Геоінформаційні системи	4,0	Диф. залік	3
ОК 18.	Основи радіонавігації та радіолокації	9,0	Диф. залік	3
			Екзамен	4
ОК 19.	Авіоніка (Обладнання повітряних кораблів)	4,5	Диф. залік	4
ОК 20.1	Навігація	4,0	Екзамен	4
ОК 20.2	Курсова робота з навчальної дисципліни «Навігація»	1,0	Захист	4
ОК 21.	Конструкція повітряних кораблів	4,0	Диф. залік	5
ОК 22.	Людський чинник в аеронавігації	3,0	Екзамен	5
ОК 23.	Безпека авіації	4,0	Екзамен	7
ОК 24.	Основи охорони праці	3,0	Диф. залік	7

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 17 з 26	

1	2	3	4	5
ОК 25.1	Управління повітряним рухом	19,0	Диф. залік	4
			Екзамен	5
			Екзамен	6
			Екзамен	7
			Екзамен	8
ОК 25.1	Курсова робота з навчальної дисципліни «Управління повітряним рухом»	1,0	Захист	5
ОК 26.	Тренажерна підготовка	16,0	Диф. залік	5
			Диф. залік	6
			Диф. залік	7
			Диф. залік	8
ОК 27.	Обслуговування повітряного руху	9,0	Диф. залік	5
			Екзамен	6
ОК 28.	Фразеологія радіообміну	4,0	Диф. залік	5
ОК 29.	Системи та обладнання	5,0	Диф. залік	5
ОК 30.	Глобальні навігаційні супутникові системи	4,5	Диф. залік	6
ОК 31.	Автоматизовані системи керування	4,0	Диф. залік	6
ОК 32.	Аеронавігаційне обслуговування	4,0	Екзамен	6
ОК 33.	Базова підготовка	8,0	Екзамен	7
			Екзамен	8
ОК 34.1	Організація повітряного руху	4,0	Екзамен	8
ОК 34.2	Курсовий проєкт з навчальної дисципліни «Організація повітряного руху»	1,5	Захист	8
ОК35*	Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)	3,0	Визначається програмою дисципліни	4
ОК 36.	Аеродромна ознайомлювальна практика	4,5	Диф. залік	2
ОК 37.	Фахова аеродромна практика	4,5	Диф. залік	4
ОК 38.	Технологічна практика	4,5	Диф. залік	6
ОК 39.	Єдиний державний кваліфікаційний іспит	1,5		8
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		216 кредитів ЄКТС		
Вибіркові компоненти**				
ВК1	Дисципліна 1	4,0	Диф. залік	7
ВК2	Дисципліна 2	4,0	Диф. залік	7
ВК3	Дисципліна 3	4,0	Диф. залік	7
ВК4	Дисципліна 4	4,0	Диф. залік	8
ВК5	Дисципліна 5	4,0	Диф. залік	8
ВК6	Дисципліна 6	4,0	Диф. залік	8
Загальний обсяг вибірових компонентів		24 кредити ЄКТС		

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 18 з 26	

Примітки:

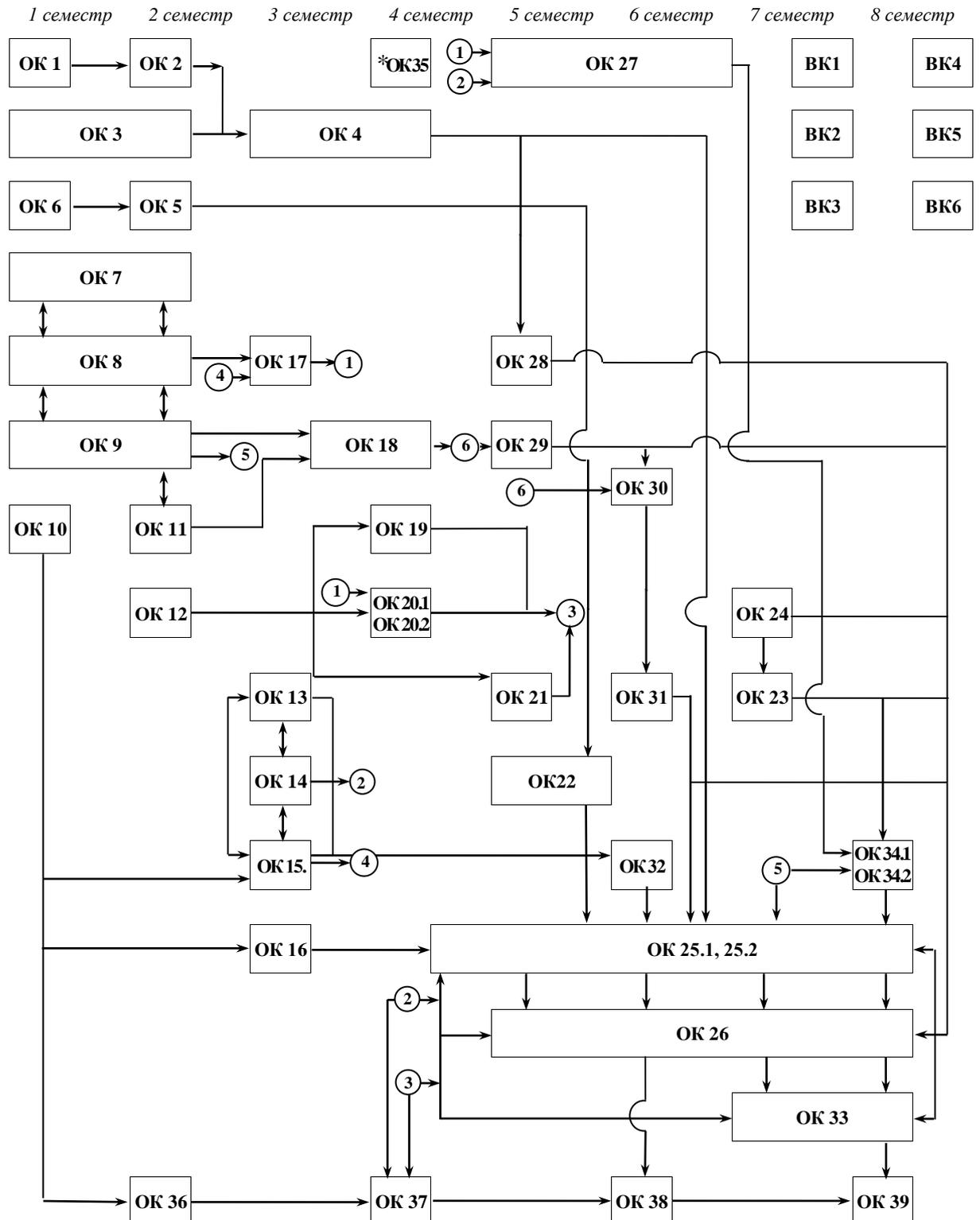
** Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» (ОК35) введена до освітньої програми на підставі п. 7 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734.*

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, кількість годин, відведених на їх опанування, форми та засоби поточного і підсумкового контролю визначаються програмою навчальної дисципліни, яка розробляється на основі типової програми навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка», розробленої та затвердженої Генеральним штабом Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки України (з урахуванням норм постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734).

Здобувачі вищої освіти, для яких проходження базової загальновійськової підготовки не є обов'язковим і які в таких випадках не проходять її добровільно (з урахуванням норм постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734), вивчають дисципліни, які є альтернативними базовій загальновійськовій підготовці. Ці дисципліни спрямовані на додаткове (поглиблене, розширене, доповнене тощо) досягнення програмних результатів навчання та здобуття компетентностей, які відповідно досягаються та здобуваються за рахунок вивчення інших обов'язкових навчальних дисциплін освітньої програми, що передують вивченню чи вивчаються у тому ж семестрі, що й альтернативні базовій загальновійськовій підготовці навчальні дисципліни. Формування переліку навчальних дисциплін, які є альтернативними базовій загальновійськовій підготовці, визначається внутрішніми нормативними актами КАІ.

*** Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами КАІ.*

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Вектори на кшталт ОК17-1(у колі) – перехід на ОК в межах сторінки, у даному випадку на ОК 20.1, ОК 20.2 та ОК 27.

*ОК35. Навчальна дисципліна «Базова загальновійськова підготовка» проводиться з метою здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 20 з 26	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Обслуговування повітряного руху» проводиться у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту та завершується виданням документу встановленого зразка про присудження йому освітнього ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: «Бакалавр авіаційного транспорту»
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 24 з 26	

Примітка.

Згідно з п. 8 Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 № 734, сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності (відповідно і результатів навчання), пов'язаних з базовою загальновійськовою підготовкою (ОК35), визначаються типовою програмою навчальної дисципліни “Базова загальновійськова підготовка”, яка розробляється та затверджується Генеральним штабом Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки України.

**Визначається програмою єдиного державного кваліфікаційного іспиту з урахуванням статті 6 Закону України «Про вищу освіту» .*

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
	стор. 25 з 26		

6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти КАІ

Якість освітньо-професійної програми визначається внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності КАІ, яка функціонує згідно з Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами; розділ V «Забезпечення якості вищої освіти», стаття 16).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-p>
6. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2020 № 673 «Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0502-20>
8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 № 1625 «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021» (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/re43178?an=1>
9. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (із змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text>

	ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОВІТРЯНОГО РУХУ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 16 «Авіаційний транспорт»	Шифр документа	КАІ ОП Б ID68802– 02 – 2026
		стор. 26 з 26	

12. Постанова Кабінету міністрів України від 21.06.2024 № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF>

13. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт галузі знань 27 Транспорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 № 1436 (із змінами).

14. Про затвердження Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо видачі свідоцтв та сертифікатів диспетчерів управління повітряним рухом»: Наказ Державної авіаційної служби України № 485 від 31.05.2018 р, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 вересня 2018 р. за №1089/32541 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1089-18>

15. Про затвердження процедур до Додатків 1 – 4 Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо видачі свідоцтв та сертифікатів диспетчерів управління повітряним рухом» у вигляді прийнятних методів визначення відповідності (АМС) та інструктивного матеріалу (GM): Наказ Державної авіаційної служби України України № 391 від 29.03.2019 р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://avia.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/Prijnyatni-metodi-viznachennya-vidpovidnosti-AMS-ta-instruktivnij-material-GM.pdf>

16. Doc 10056. Manual on Air Traffic Controller Competency-based Training and Assessment: — First Edition. — Montréal, Quebec, Canada: ICAO, 2017. — С.392.

17. EUROCONTROL Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training. Edition: 2.0. Edition date: 02/04/2015 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.eurocontrol.int/publication/eurocontrol-specifications-atco-common-core-content-initial-training>